

Anonimizált változat

Fordítás

C-198/24 – 1

C-198/24. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. március 12.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. március 8.

Kérelmező:

TQ

Ellenérdekű fél:

Mr Green Limited

OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG

Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (polgári jogi ügyekben eljáró bécsi regionális bíróság, Ausztria)

A Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (polgári jogi ügyekben eljáró bécsi regionális bíróság) mint fellebbviteli bíróság [omissis] a Dr. Sven Rudolf Thorstensen, LL.M., bécsi ügyvéd által képviselt **TQ** ([omissis] Bécs) kérelmezőnek a **Mr. Green Limited** ([omissis] Málta) ellenérdekű féllel szemben 62 878,00 euró és járulékai iránti végrehajtási ügyében a Bezirksgericht Innere Stadt Wien (Bécs belvárosi kerületi bíróság, Ausztria) 2024. február 15-i 67 E 810/24f-2. sz. végzésével szembeni fellebbezése tárgyában meghozza a következő

v é g z é s t:

1.) Az EUMSZ 267. cikk alapján a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé előzetes döntéshozatal céljából:

Úgy kell-e értelmezni a polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló, 2014. május 15-i 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 189., 59. o.) 7. cikke (1) bekezdésének rendelkezését, hogy figyelmen kívül kell hagyni az adós által három éve vagy annál régebben tett lépéseket és/vagy a határozat adós tagállamában történő végrehajtásának akadályait?

[omissis] [Az eljárás felfüggesztése]

I n d o k o l á s:

Az 1. kérdéshez:

A kérelmező 2024. február 13-i beadványával kérte ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátását. Az ellenérdekű fél egy máltai számláján kívül további öt – svédországi, luxemburgi és írországi – számlát jelölt meg. A veszélyeztetést illetően arra hivatkozott, hogy az ellenérdekű fél jogerős és végrehajtható ítéleteket követően vagyoni eszközöket mozgatott azáltal, hogy 2021. januári vagy azt megelőzően más végrehajtási eljárásokban hozott végrehajtási határozatokat követően megszüntette a DIMOCO Europe GmbH osztrák harmadik személy adóssal fennálló szerződést. [A kérelmező állítása szerint] fennáll a veszélye, hogy az ellenérdekű fél más országokban is így jár el és minden vagyoni eszközt Máltára utal át. Máltán nemrég olyan törvényt fogadtak el, amely a közrend megsértése miatt megtiltja a máltai engedéllyel rendelkező szerencsejáték-szervezőkkel szemben hozott osztrák határozatok végrehajtását [omissis].

A megtámadott végzéssel az elsőfokú bíróság elutasította a kérelmezőnek a 2014. május 15-i 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 655/2014 rendelet) 19. cikke szerinti, ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátására irányuló kérelmét azzal az indokkal, hogy a 2021-ben bekövetkezett eseményekből nem lehet arra következtetni, hogy a végrehajtás 2024-ben is megghiúsul vagy számottevően nehezebb lesz. Sürgősség fennállása nem állapítható meg, mivel az alapul szolgáló okirat 2021-ből származik, és a kérelmező csak három év elteltével nyújtotta be a kérelmet.

Bár a máltai elsőfokú bíróság megtagadja az osztrák ítéletek végrehajtását, nem világos, hogy a felsőbb szintű bíróságok is így határoznak-e [omissis].

E végzés ellen irányul a kérelmező fellebbezése, amellyel kéri a megtámadott végzés oly módon történő megváltoztatását, hogy adjanak helyt az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés kibocsátása iránti kérelemnek [omissis].

A fellebbezési eljárás tárgya – összefoglalva – az a kérdés, hogy fennállnak-e a 655/2014 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek. A kérelmezőnek a végrehajtás megghiúsulásának vagy számottevően nehezebbé válásának valós kockázatára kell hivatkoznia és azt igazolnia kell.

Az előadottak és a benyújtott dokumentumok alapján a fellebbviteli bíróság a következő tényeket igazoltnak tekinti, és határozatát azokra alapozza:

Az ellenérdekű fél Máltán székhellyel rendelkező szerencsejáték-szervező vállalkozás. Online szerencsejátéokra vonatkozó máltai engedéllyel rendelkezik, de az osztrák Glücksspielgesetz (a szerencsejátékról szóló törvény) szerinti koncesszióval nem. Az Ausztriában lakóhellyel rendelkező kérelmező Ausztriában online szerencsejátékot játszott az ellenérdekű félnél, és a 2017. január 3. és 2019. április 25. közötti időszakban összesen 62 878,00 euró veszteséget szenvedett el, amelynek tekintetében Ausztriában pert indított. A Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (polgári jogi ügyekben eljáró bécsi regionális bíróság) 2021. december 2-i ítéletével e veszteségek visszatérítése címén megítélt a kérelmező részére 62 878,00 euró összeget és annak járulékait. Az ellenérdekű fél fellebbezésének az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) 2022. február 21-i ítélete nem adott helyt. Mindkét ítélet (legalább) 2022. április 13. óta jogerős és végrehajtható. A kérelmező követelését mindeddig nem fizették ki. Nem állapítható meg, hogy a kérelmező Ausztriában vagy Máltán kért-e végrehajtást e követelés behajtása érdekében.

A múltban más játékosok megpróbálták Ausztriában végrehajtás útján visszakövetelni a számukra megítélt összegeket, és sikerrel is jártak. Az ellenérdekű fél pénzforgalmi szolgáltatóként az ausztriai székhelyű Dimoco Europe GmbH-t vette igénybe, amelynél az ellenérdekű fél pénzeszközökkel rendelkezett, és amely harmadik személy adósként 2021. február elejéig az ellenérdekű féllel szembeni követeléseket kifizette. Az ellenérdekű fél 2021. február 16. előtt egy pontosan meg nem határozható időpontban megszüntette a Dimoco Europe GmbH-val fennálló szerződést annak érdekében, hogy a vagyont elvonja a hitelezők elől. Ezt követően az Ausztriában lefolytatott végrehajtási eljárások eredménytelenek voltak, az ellenérdekű fél megtagadta az elszenvedett veszteségek visszatérítése iránti követeléseknek helyt adó osztrák határozatok alapján történő kifizetést.

A máltai parlament 2024. június 12-én elfogadta az Act No. XXI of 2023 – Gaming (Amendment) Actet (a szerencsejáték-törvény módosításáról szóló 2023. évi XXI. törvény). A szerencsejáték-törvény (a továbbiakban: máltai törvény) 56A. cikke értelmében nincs helye a máltai engedéllyel rendelkező szerencsejáték-szervezőkkel szembeni keresetindításnak, és a törvény előírja, hogy a bíróságnak Máltán meg kell tagadnia az ilyen kereset alapján hozott külföldi ítélet és/vagy határozat elismerését és/vagy végrehajtását.

Hasonló ügyekben osztrák felperesek megkísérelték Máltán végrehajtatni a szerencsejátékkal kapcsolatos ügyekben hozott, számukra kedvező ítéleteket. A máltai Prim'Awla tal-Qorti Ċivili (a polgári bíróság első tanácsa, Málta) megtagadja, hogy az Európai Unió Bíróságához forduljon azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a máltai törvény ellentétes-e az uniós joggal. Nem állapítható meg, hogy ezek a határozatok jogerősek-e. Nem állapítható meg, hogy a

szerencsejátékkal kapcsolatos ügyekben hozott osztrák ítéletek végrehajtását Máltán jogerős határozatokkal tagadják-e meg.

Jogalapok:

Az itt alkalmazandó 2014. május 15-i 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 655/2014 rendelet) releváns rendelkezéseinek szövege a következő:

(14) preambulumbekzdés:

A számlazárolási végzés kibocsátási feltételeinek megfelelő egyensúlyt kell teremteniük a hitelezőnek a végzés beszerzéséhez fűződő érdeke és az adós azon érdeke között, hogy ne kerüljön sor visszaélésre a végzéssel kapcsolatban.

Következésképpen, amennyiben a hitelező a határozathozatalt megelőzően kérelmezi a számlazárolási végzés kibocsátását, a kérelemmel megkeresett bíróságnál olyan bizonyítékot kell előterjesztenie, amelynek alapján az megbizonyosodhat arról, hogy a hitelezőnek jök az esélyei arra, hogy a bíróság érdemben helyt fog adni az adóssal szembeni követelésének.

Továbbá, a hitelező minden helyzetben – beleértve azt is, amikor már bírósági határozattal rendelkezik – köteles kell legyen bizonyítani a bíróság előtt, hogy követelésének érvényesítése sürgös jogi védelmet igényel, és a számlazárolási végzés nélkül a már meglévő vagy jövőbeli bírósági határozat végrehajtása megghiúsulhat vagy számottevően nehezebb lehet, mivel fennáll annak a valós kockázata, hogy mire a hitelező végre tudná hajtani a meglévő vagy jövőbeli bírósági határozatot, addigra az adós esetlegesen kimentti, elrejtji vagy megsemmisíti vagyoni eszközeit, vagy érték alatt, szokatlan mértékben vagy szokatlan módon értékesíti azokat.

A bíróságnak értékelnie kell azokat a bizonyítékokat, amelyeket a hitelező a kockázat fennállásának alátámasztására terjesztett elő. A bizonyítékok kapcsolódhatnak például az adósnak a hitelező követelésével kapcsolatban vagy a felek közötti valamely korábbi vita során tanúsított magatartásához, az adós hiteltörténetéhez, az adós vagyoni eszközeinek jellegéhez vagy az adós által tett, az eszközeit érintő közelmúltbeli lépésekhez. A bizonyítékok értékelése során a bíróság tekintettel lehet arra, hogy önmagukban nem minősülnek szokatlannak azok az adós által a számlákról végrehajtott pénzfelvételek és kifizetések, amelyek célja a szokásos üzletmenet fenntartása vagy ismétlődő családi kiadások fedezése. A követelés ki nem fizetésének vagy vitatásának a ténye, vagy az, hogy az adósnak több hitelezője is van, önmagában nem tekinthető elegendő bizonyítéknak a végzés kibocsátásához. Önmagukban szintén nem tekinthetők a végzés kibocsátásához elégséges alapnak az adós rossz vagy romló anyagi körülményei. Ezeket a tényezőket azonban a bíróság a kockázat fennállásának átfogó felmérése során figyelembe veheti.

7. cikk:

4

A számlazárolási végzés kibocsátásának feltételei

(1) A bíróság abban az esetben bocsát ki számlazárolási végzést, ha a hitelező a bíróság előtt hitelt érdemlően bizonyítja, hogy sürgősen szükség van számlazárolási végzés formájában biztosítási intézkedés meghozatalára, mert fennáll annak a valós kockázata, hogy ilyen intézkedés hiányában a hitelező követelésének az adóssal szembeni későbbi végrehajtása megghiúsul vagy számottevően nehezebb lesz.

(2) Ha a hitelező még egyik tagállamban sem jutott olyan bírósági határozathoz vagy közokirathoz, illetve olyan perbeli egyezsége, amely kötelezi az adóst a hitelező követelésének megfizetésére, akkor a hitelezőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a bíróság előtt azt is, hogy jók az esélyei arra, hogy az adóssal szembeni követelésének érdeméről számára kedvező döntés szülessen.

22. cikk:

Az e rendelettel összhangban valamely tagállamban kibocsátott számlazárolási végzést a többi tagállamban külön eljárás nélkül el kell ismerni, és a többi tagállamban végrehajthatóvá nyilvánítás nélkül végrehajthatónak kell tekinteni.

46. cikk (1) bekezdés:

Minden olyan eljárási kérdésben, amelyről ez a rendelet kifejezetten nem rendelkezik, az eljárás helye szerinti tagállam joga az irányadó.

48. cikk:

E rendelet nem sérti az alábbi jogi aktusok alkalmazását:

[...]

b) az 1215/2012/EU rendelet;

[...]

Osztrák jogalapok:

Az Exekutionsordnung (a végrehajtási eljárásokról szóló törvény, EO) 389. §-a szerint:

„Ideiglenes intézkedés iránti kérelem

389. § (1) Az ideiglenes intézkedés iránti kérelem benyújtásakor a veszélyeztetett félnek pontosan meg kell jelölnie az általa kért intézkedést, azt, hogy milyen időtartamra kéri az intézkedést, valamint az állítása szerint fennálló vagy számára már megítélt követelést, valamint részletesen és valósághűen ismertetnie kell a kérelmet alátámasztó tényeket. Ha a kérelemhez nem mellékeltek a szükséges igazolásokat okirati formában, e tényeket és – a követelést elismerő ítélet

hiányában – a veszélyeztetett fél által hivatkozott követelést a bíróság felszólítására valószínűsíteni kell.

[...]

A végrehajtási eljárásokról szóló törvény 422. §-a szerint:

„Az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó rendelkezések alkalmazása és hatály

422. § (1) Az e szakaszban vagy a polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamközi követelésbehajtás megkönnyítése érdekében az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzés eljárásának létrehozásáról szóló 655/2014/EU rendeletben (számlazárolásról szóló európai rendelet – 655/2014 rendelet) foglalt eltérő rendelkezés hiányában az ideiglenes számlazárolást elrendelő európai végzésre az ideiglenes intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[...]

Amennyire megállapítható, a Bíróság két határozatot hozott a 655/2014 rendelettel kapcsolatban, azonban még nem hozott határozatot e rendelet 7. cikke (1) bekezdésének konkrét értelmezéséről.

A 2019. november 7-i ítéletben a Bíróság kimondta, hogy egy nem végrehajtható fizetési meghagyás nem minősül a 4. cikk 10. pontja értelmében vett közokiratnak (C-555/18).

A 2023. április 20-i ítéletében a Bíróság kimondta, hogy a 7. cikk (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem végrehajtható bírósági határozat fennállása esetén a hitelezőnek kellő bizonyítékot kell szolgáltatnia a megalapozott követelés fennállásáról való meggyőzés érdekében (C-291/21).

A két ítélet indokolásában azonos megfogalmazásban kifejtésre került, hogy a 7. cikknek az a célja, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a hitelező és az adós érdekei között, mivel eltérő feltételeket ír elő a számlazárolási végzés kibocsátásához attól függően, hogy a hitelező valamely tagállamban már rendelkezik-e, vagy sem, olyan okirattal, amely az adóst a követelés megfizetésére kötelezi. Közelebbről, az első esetben a hitelezőnek csak az intézkedés közvetlen veszély fennállása miatti sürgős jellegét kell bizonyítania, a második esetben viszont a *fumus boni iuris* fennállásáról is meg kell győznie a bíróságot (C-555/18, 40. pont; C-291/21, 50. pont).

Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) 2023. május 25-i 3 Ob 219/22k. sz. határozatában egy hasonló ügyben, amelyben [a felek] (a máltai törvényre vonatkozóak kivételével) lényegében azonos érvelést adtak elő, megállapította, hogy a 655/2014 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek, amennyiben igazolt az adósnak a hitelezők megkárosítására irányuló szándék alapján tanúsított, arra irányuló magatartása, hogy a vagyont

elvonja a hitelezők elől. Ebben az eljárásban csak néhány hónap telt el a Dimoco Europe GmbH-val fennálló szerződéses jogviszony ellenérdekű fél általi megszüntetése és a kérelem bírósághoz való benyújtása között, és a máltai törvényt még nem fogadták el.

A 655/2014 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövege szerint két feltételnek kell teljesülnie. Egyrészt a számlazárolásra sürgősen szükség kell, hogy legyen, és másrészt fenn kell álljon annak a valós kockázata, hogy számlazárolás hiányában a végrehajtás meghiúsul vagy számottevően nehezebb lesz. Tehát nemcsak az adós (veszélyeztető) cselekményére van szükség, hanem arra is, hogy az időbeli összefüggésben álljon a kérelem benyújtásával („[...] közelmúltbeli lépések[...]” [a (14) preambulumbekkezdés]).

Az osztrák pénzforgalmi szolgáltatóval fennálló szerződésnek a hitelezők megkárosítására irányuló szándék alapján történő megszüntetése az ellenérdekű fél olyan cselekménye, amely arra irányul, hogy meghiúsítsa vagy számottevően nehezebbé tegye a szóban forgó követelés későbbi végrehajtását.

A jelen ügyben [az ellenérdekű fél] cselekménye (a szerződés megszüntetése) és a kérelem elsőfokú bírósághoz történő benyújtása között valamivel több mint három év telt el. Minél hosszabb az időtartam, annál kevésbé sürgősnek tűnik a kérelem. A többéves időtartam figyelembevétele ellen szól, hogy a 655/2014 rendelet 18. cikke szerint a kérelemről napokon belül határozni kell. A hároméves vagy annál hosszabb időtartam a számlazárolás sürgőssége ellen szól. A fellebbviteli bíróság szerint a szerződés megszüntetése már nem tekinthető a 655/2014 rendelet (14) preambulumbekkezdése értelmében vett „közelmúltbeli lépésnek”, és a kérelmező nem hivatkozott az ellenérdekű fél egyéb cselekményeire. A követelés meg nem fizetése nem minősül a (14) preambulumbekkezdés értelmében vett lépésnek, és nem igazol hosszabb időtartamot. Sürgősség hiányában nincs helye a számlazárolás elrendelésének.

Kérdéses, hogy mennyiben kell figyelembe venni a máltai törvényt. A fellebbviteli bíróság tisztában van azzal, hogy a máltai törvény uniós joggal való összeegyeztethetlenségének és hatályon kívül helyezésének kérdése mindenkire nézve kötelező jelleggel csak kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás útján tisztázható. Amíg a máltai törvény hatályban van és azt a máltai bíróságok alkalmazzák, azt kell vizsgálni, hogy az milyen hatással van a jelen eljárásra.

A 48. cikk értelmében a 655/2014 rendelet nem sérti az 1215/2012 rendelet alkalmazását. Míg az 1215/2012 rendelet szerint lényegében csak végrehajtható okiratra (bírósági határozat, egyezség) van szükség, és a – bankszámlák zárolásán is túlmenő – végrehajtásra csak a végrehajtó államban kerül sor, a 655/2014 rendelet szerint a 7 cikk (1) bekezdése értelmében a kockázat igazolására van szükség. A követelések eltérő jogalapjaiból és az eltérő hatásokból a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint azt a következtetést kell levonni, hogy a kérelmezőnek választási lehetősége van a tekintetben, hogy melyik rendelet alapján kíván eljárni (lásd a (6) preambulumbekkezdést: „[...] kiegészítő és választható eszközként”).

Azt, hogy az 1215/2012 rendelet szerinti okirat (bíróági határozat, egyezség) végrehajtása sikeres-e vagy sikeres lehet-e (előrejelzés), itt nem kell vizsgálni. Ezért a számlazárolás elrendelését nem akadályozza az, ha – mint a jelen ügyben – előzetesen nem kísérelték meg az 1215/2012 rendelet alapján történő végrehajtást. Az a körülmény, hogy a végrehajtó állam (az 1215/2012 rendelet alapján) megtagadja a végrehajtást, [a 655/2014] rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti számlazárolás szempontjából nem releváns. E tekintetben a máltai törvényt ezen eljárás keretében nem kell vizsgálni. Ettől függetlenül máltai bíróság még nem hozott jogerős határozatot az 1215/2012 rendelet alapján történő végrehajtás végleges megtagadásáról.

A máltai törvény azonban szövegét tekintve ellentétes a 655/2014 rendelet 22. cikkével, aminek következtében a máltai számla kért zárolása, és így a követelés Máltán történő végrehajtása meghiúsul vagy számottevően nehezebbé válik.

A 655/2014 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének szövege szerint a végrehajtást érintő kockázat nem korlátozódik kizárólag az adós cselekményeire, hanem azt harmadik személyek magatartása is megalapozhatja. E tekintetben a máltai törvényt a végrehajtás akadályaként kellene figyelembe venni. A 655/2014 rendelet (14) preambulumbekzdése a hitelezők és az adósok érdekeinek mérlegelésére hivatkozik, és a kockázat igazolását illetően az adósnak felróható magatartásra utal, harmadik személyek cselekményeit nem említi. Sem a hitelezőknek, sem az adósoknak nincs befolyásuk a máltai törvényre, így a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint nem tűnik indokoltnak a máltai jogalkotó magatartásának figyelembevétele. A máltai törvény nem akadályozza a számlazárolást, különösen a más tagállamokban lévő számlák zárolását, és a máltai számla zárolásának akadályaként nem igazolja a számlazárolás elrendelését sem.

A bíróság ezért kéri az Európai Unió Bíróságától a 655/2014 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek értelmezését.

[omissis]